

שתיקה היסטורית

שקט רועם ליווה את השבוע שבו לא חגגו כאן את יום השנה למלחמת שתי הימים. הטלוויזיה היתה שקטה מאופקת. הרדיו היה שליו ותרבותי, ושניהם גמייד התפעלו בשקט מן האופק של ערביי יש-ראל ומן השתיקה שבקעה מן השטחים. יום-השנה העשירי למלחמת שתי הימים עבר בשקט. כך, על כל פנים, דיווחו אמצעי-התיקשורת. שוב ושוב חזרו והדגישו את השקט המופלא והמיסתורי הזה. והטלוויזיה, הלא היא האשנב המצוי למבט על הנעשה בארץ-ישראל השלמה.

היתה זו הזדמנות נהדרת לרוב, בשקט, את אלה ששתקו: הזדמנות לברר מה קרה. אך באמת מרגישים באותו יום שרבי, כשהכל שקט והמיסחר אינו שובת. ההזדמנות הוחמצה.

אימנם קרה משהו באוניברסיטת חיפה, או כימעט קרה. כמה סטודנטים ערבים הפגינו ללא רשות, כמה נעצרו — והכל במין שקט יפה כזה. אבל הטלוויזיה לא היתה שם, וגם הרדיו לא, והעניין כולו נדחק אל השטחים הצדדיים בעמודים של פנימים של העיתונים. לקרוא ולראות — זה לא אותו דבר.

היה גם משהו שכנס, או כימעט היה. אבל בשכם הלא תמיד יש כימעט-משהו, על שאין צורך להבלית את הדברים יתר על המידה (למען האיוון). גם זה טבע בתוך יום השקט הגואל.

עם תום השבוע השקט, ההיסטורי הזה, סיכמו אותו במוצאי-השבת ברדיו במיט-גרת המישדר צומת הירוח התיכון, ב"עריכתו של אפרים אבא. יהודה ליטני פתח בכך את מדורו החדש על הנעשה ביהודה ושומרון בהכרזה מסכמת על השבוע השקט (מעניין מתי יספחו את המדור הזה לתוכניות העוסקות ב"מיגור היהודי"). מוחמד וואתד הציג מדור חדש נוסף (לקט מן המיגור הערבי בישראל ומעבר לגבול). שגם ממנו לא נשמעו כל הדים להתרגשות מיוחדת.

השקט הזה מפחיד אותי. לאחרונה הפך השקט לתיסמונת של מאורעות דרמטיים במדינה. ביום-הבחירות היתה שקט, עם מאד, וכולם הלכו לים. בארץ התחוללה מפלחה. שקטה ודמוקרטית. ביום השנה למלחמת שתי-הימים היתה שוב כבוד, גם ביום-הכיפורים, לפני ארבע שנים. היה חם. ושקט.

משהו על

אינפנטילים

אינפנטילים. בדרך-כלל, אינם מרבים להאזין לרדיו. על כל פנים, לא לתוכניות המלל. אבל ברדיו כנראה חושבים אחרת. יש מיבחר מגוון של מישדרים המש תמישים באופן כימעט עקבי בנימתי-דיבור המיועדת. בפירוש, לאינפנטילים.

מקרה של הנזמה הזאת בהרגלים של גננות מן הדור הישן (ובעיקבותיהן גם של אלה מן הדור החדש, אמהות ואחרים). הנזנות הטובות מאמינות, כנראה, שכל הילדים הם קצת מפגרים. קצת חרשים, ואינם יודעים עיברית כהלכה. ומכאן, הדרך היחידה לפנות לילדים חולפת במסלול קבוע על הוירטיוזיה מתחטאים, הנזמה קלה. הינחונים של חיבה מעושה והעיקר — דיבור איטי ומדומם.

קריינירדיו ושחקני-רדיו מאמצים להם מפעם בפעם נימה וגנישה כזאת, ובכך מגלים, בעצם, מה דעתם על רמתם של המאזינים.

אותה נימה נשמעת, "טיבעית" (או "הג" יונת", לפחות) משהיא משתלטת על השידורים לגיל הרך (ליילדים בבתי-הספר היסודיים. רשת א', 10.05, כל יום). זה נשמע קצת מוזר כשפונים כך גם להורים בתוכנית לאט וליד (רשת א', 14.05). אולי משום שמניחים כי הורים ממין נקבה תפיסותם לקויה במיקצת. אך מה עושה הנזמה הגיל בתוכניות ה"טלפניות", למשל, שנועדו להגיש שי-

רותים שונים למאזינים, או הזדמנות להתבטא? גדעון לביארי (בתוכניתו בערבי יום ה') מדבר אל מאזיני המטלפנים כמו דודה טובה וסלחנית. המואילה לרדת לרצו ממדומי ניסיון-החיים העשיר שלה ולהקי דיש קצת תשומת-לב לצורכים בעלי ניסיון. אינטליגנציה ותיחכום פחותים בהרבה משלה.

או בתוכניות בעיברית קלה לעולים חדשים. אותה נגינה, "מסביבית" טובת לב, שמתגנבת לה אל העיברית ה"קלה" והאיטית מעידה, כנראה, כי ברדיו סבורים שמי שאינו יודע עיברית על בוריה — משהו פגום בהכרח בתבונתו.

אולי זאת הסיבה לכך שאותה נימה שלטה גם בתוכנית למיגור הערבי של מוצאי-שבת. וכאן זה באמת מוזר. שהרי סביר להניח כי אותם ערבים, שאינם מיטי בים להבין עיברית (וגם אחרים), אינם מאזינים דווקא לשידורים בעיברית. יש להם מיבחר מגוון דיווחות בשפתם שלהם. למי, אם כן, נועדה התוכנית הזאת? אולי לאם ולילד?

נוסייבה, לעומתו, נשמע ריאליסטי הרבה יותר, מפוכח ומתון יותר בעמדותיו.

ואם זה, "הסיגנון החדש" שמצפה לנו, מדוע נשמעת האנגלית של שרה-ביטחון לשעבר של ממשלת חוסיין כליכך הרבה יותר ברורה, יותר אנגלית ויותר מהוקצעת מן האנגלית האמריקאית-צברית של הר מיועדת להיות שרה-חוזק בממשלת הליכוד?

רצפים טלוויזיוניים

בטלוויזיה, כשמראים דבר אחרי דבר, זה מתקבל כרצף סיבתי. לא תמיד זו האמת, אבל זאת האמת של הטלוויזיה.

בשבוע שעבר נערך באוניברסיטת תל-אביב דיון פומבי לרגל יום העשור למל"חמת שתי-הימים, בהשתתפות ח"כ משה דיין, מר אנואר נוסייבה ואחרים. כשידין יושב ליד נוסייבה, ושניהם אומרים דברים סותרים על נושאים זהים — זה נשמע וגם נראה בפירוש כמו עימות, גם אם שניהם מחייכים. שניהם שלווים, שניהם מדברים אנגלית. הטלוויזיה הפכה את הדיון הפומבי לעימות, או שהדגישה את העימות שבדיון. על-ידי התמקדות בשני הדוברים העיקריים, חיתוכים חדים ועריכה בולטת ובוטת (של בארי טף) נוצר רצף מלאכותי, שהדגיש את קיטוב העמדות. אין בכך כל רע. להיפך, זאת דרכה של טלוויזיה, לומר את שיש לה לומר — באמצעות עובדות שאכן מתרחשות בשטח.

תולדות מצע קארטר

רצף טלוויזיוני אחר, באותו מישדר, יצר דראמה מעניינת: הדים מבהוץ על מאורעות מבפנים. הצהרות שונות של אנשי ממשלה בארצות-הברית על הסיכסוך המיורחתי-כוני הוצגו כתגובות וכתוצאות של מאורעות והצהרות בישראל. הצהרה מתחברת להצהרה, ובהדרגה, מסתמן מצע שלם ומגובש. מצע קארטר.

הטלוויזיה לא הסתירה את כוונתה להציג את הצהרות האמריקאיות כחלק ממדיניות מגובשת, שכן הוסיפה בצד דיברי הקריין את תכתיב הדברים שנאמרו, כפי שנהגים באחרונה בטלוויזיה כאשר מדברים על מצעי המפלגות המשתתפות במשאומתן הקואליציוני.

החומר הישראלי לא הוצג על-פי הסדר הכרונולוגי של ההתרחשויות. החומר ה-

מתווכח נוסייבה

מתווכח דיין

עימות בכל מחיר

אמריקאי, לעומת זאת, הוצג פחות או יותר על-פי סדר כרונולוגי או לפי "סדר" החרפת העמדות והסלמתן. נוצר מיבנה מאוזן מאד: מאורע מכאן — והצהרה משם, הצהרה מכאן — והצהרה סותרת משם.

שוב נוצר עימות. הפעם — לא בין שני אנשים הירשבים ליד אותו שולחן. התקבל גם מיבנה סיבתי ברור, שקשה היה לטעות בו. הדראמה נסתמנה מעצם העמדות של הדוברים זה בצד זה, וזה אחר זה: העמדות האמריקאיות הולכות ומתקשות. גם הישראליות, אך כל אחת בכיוון הפוך.

הלקח היה ברור מאד. לא היה צורך בפרשנות מילולית של קריין.

שידור

על הגל

אגמון יערוך "חיים שכאלה"

בעיית המחליף לעמוס אטינגר ב-תוכנית-היוקרה של הטלוויזיה, חיים ש"כאלה, הגיעה אל פיתרון. אטינגר, היוצא בשליחות לארצות-הברית יחד עם רעייתו העיתונאית תמר אבידו, יוחלף על-ידי יעקוב אגמון, שתוכניתו הראשונה תשוי דר בחודש ספטמבר הקרוב.

אגמון, שאף ינחה את התוכנית, התלוצץ כי ביקש להקדיש את התוכנית הראשונה למערך, אבל קיבל תשובה שלילית. כי אסור לעשות תוכניות על מתים.

אגב, תוכניתו של אגמון שארזת אישיות, תימשך גם בחיכנון החדש של גליציה-ל, ותיכנס לשנתה העשירית, ואילו תוכניתו בירה ומצב רוח המשודרת ברשת ב' חוגגת את התוכנית ה-150 במיספר, ותארח את אריק שרון יצחק לבין, על כיסאות מוסיקליים בוועדת-החוקי-והביטחון.

שיטת הסנדוויץ חוזרת

לוח-התוכנית החדש של גליציה-ל יחולל לפניית חדה במיבנה השידורים של התחנה הצבאית, שהיא למעשה חזרה לקונספציה שהיתה נהוגה בזמנו של יצחק ליבני, לדיברי עורך גליציה-ל, צבי שפירא,

גבושה תפיסה חדשה, שלפיה יהיה שירוב כל האלמנטים של הרדיו במיסגרת אחת, ותבוטל התפיסה הנוקשה של חטיבות ו-שעות קבועות. זוהי, למעשה, שיטת הסנד וויץ' הידועה, אך בהרחבה, תוך שילוב אלמנטים כללי של סלפונים, חדשות ופזי מונים".

לפי ההוראות שהוציאו מפקדי התחנה, יהיו השירים העיבריים 70 אחוזים מהי מוסיקה הכללית המשודרת. החלטה זו מעיד ררת תרעומת בקרב אנשי התקליטה. הטוענים כי הדבר יביא לבריחת מאזינים לרשת ג' ולספינת-השלום.

מאבק על הירושה

כמו בכל תפקיד מתפנה ברשת השידור, גם הפעם נררה התפטרותו של מנהל מח לכת-החדשות וענייני היום בדין, עמוס לרדיו, מאבק חריף על הירושה.

למרות שלמכרו הפנימי שהוצא ניגשו ארבעה מועמדים, נראה היום לכל שמוצי אותי ברורות. הארבעה הם גרדעון לב, ארי, ירוב ריבן, צבי קסדר וארי ניסן, וככל הנראה יוכה בתפקיד לב ארי. במקרה זה מתכוונים שניים מהי מועמדים להגיש בג"ץ נגד רשות-השידור, בטענה שהמכרו היה תפור מראש.

לתפקיד מנהל חטיבת-החדשות וענייני היום, מיוחסת היום השיבות-יתר בעיקבות ההכרזות על "הסיגנון החדש" ברשת השידור. עובדי החדשות סבורים, שמעשה יופעלו על הכתבים לחצים מגבוה, חופשי הפעולה שלהם יצומצם והיו יתרה-גבולות על נושאים מסוימים.

אשר לגורדון בן ה-63, הוא ימשיך לקבל משכורת בתפקיד פיקטיבי, שהוגדר כי "ממונה על שידורי-הירוס", בעוד של מעשה המטרה היא להשאיר את גורדון הוותיק במיסגרת הרשות למשך שנתיים נוספות. עד שיגיע לגיל הפרישה (65), ואז גדל קיצבת-הפרישה שלו בחמישה אחוזים.

בחוגי רשות השידור מתלוצצים, ואומרים שתחת ליטול מכספי התקציב הזעום של הרשות בצורה זו, יכול היה גורדון להיכנס לעיסקי מישפחת רעייתו, אסתר לבית גרדון, מבשל רשת הנויות הבגדים לי גברים א.ב.ג.

בלוף ושמו רשת ג'

מתוכיר סודי שפורסם במיסגר עותקים מוגבל ברשות-השידור, מתברר שהפעלת רשת ג' לא כיתחה את הוצאות התיפעול שלה, וזאת בניגוד להודעות המשתחות של רשות-השידור על כך שהפעלת הרשת הכניסה סכום של בין ארבעה לשישה מיליוני לירות, מתשדירי-פירסומה.

תוצאות הבדיקה העלו, כי תשדירי הפירסומת שייצדו עד כה לרשת ב' הועי כרו לרשת ג' כדי לכסות את הוצאות הרשת החדשה, אך למעשה נפגעה בצורה חריפה ההכנסה הכספית של הגל הקל. כך שבסיכום ההכנסות הכללי מתברר ש-תשדירי-הפירסום של רשות-השידור עלו, אך לא פיישניים כפי שצפו מראש.